
Integrovaný regionálny operačný program

IV. Zasadnutie Národnej platformy
Dohovoru primátorov
Bratislava 6.11. 2013

Základné informácie

- Príprava: od decembra roku 2012
 - IROP, PS – reg. sam., lok. sam., ...
 - Gestor prípravy/RO = MPRV SR
 - IROP = „nástupca“ ROP a OPBK
 - Financovanie: EFRR („hard“ invest.)
-

Globálny cieľ IROP

- podporiť zvýšenie kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
-

Atribúty IROP

□ IROP ako

- príspevok k rozvíjaniu objektívnych podmienok udržania, resp. postupného zvyšovania **kvality života** vo vybraných dimenziách
 - príspevok IROP k **územnému rozvoju** a územnej súdržnosti
 - nástroj podpory opatrení, ktoré sú realizované z **miestnej a regionálnej** úrovne, t. j. zo strany obcí, miest a VÚC.
 - aplikujúci **integrovaný** prístup
-

Obsah IROP

PO 1 Bezpečná a ekologická **doprava** v regiónoch

PO 2 Ľahší prístup k efektívnym a **kvalitnejším verejným službám**

PO 3 **Konkurencieschopné a atraktívne regióny** pre podnikanie a zamestnanosť

PO 4 Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na **životné prostredie**

PO 5 Bratislavský kraj

PO 6 Technická pomoc

PO 1 Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

□ 2 oblasti:

- Podpora regionálnych ciest II. a III. triedy vrátane mostných objektov
 - Podpora ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov
-

Cesty II. a III. triedy

- Zlepšenie **dostupnosti TEN-T** a nadradenej dopravnej infraštruktúry a zvýšenie **bezpečnosti**
 - Modernizácia/ rekonštrukcia, resp. výstavba nových úsekov
 - + ďalšie prvky – signalizačné zariadenia, mimoúrovňové križovatky, kruhové objazdy, protihlukové steny, ...
-

Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

- ❑ Rozvoj **integrovaných dopravných systémov** a **zvyšovanie atraktivity VOD (autobusovej)**
 - ❑ Infraštruktúrne aktivity
 - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba
 - ❑ prestupných terminálov, okrem terminálov pri železničných staniciach a zastávok autobusov
 - ❑ obratísk
 - ❑ záchytných parkovísk P+R, K+R, B+R
 - ❑ vyhradených jazdných pruhov VOD
 - ❑ Ekologizácia prostriedkov VOD
 - podpora **nízkoemisných autobusov** MHD alebo prímestskej AD;
 - inštalácia PM (a NO_x) **filtr** do existujúcich autobusov regionálnej dopravy
-

Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

- Rozvoj **integrovaných dopravných systémov** a **zvyšovanie atraktivity VOD**
 - zavádzanie opatrení **preferencie VOD** na križovatkách;
 - modernizácia existujúcich a zavádzanie nových **IDS** - **softvér** (napr. tarifné a informačné systémy, dispečerské systémy) + **hardvér** (označovače lístkov, predajné automaty, a pod.);
 - zavádzanie **doplnkových služieb VOD** (napr. preprava bicyklov, lyží, internetové pripojenie a pod.).
-

Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov

- Rozvoj **nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklodopravy)**
 - budovanie cyklistickej infraštruktúry (cyklodopravné účely, cykloturistické účely v rámci miest)
 - komunikácie
 - obnova a rekonštrukcia/budovanie cyklistických komunikácií;
 - cyklokoridorov na existujúcich mestských komunikáciách,
 - doplnková infraštruktúra;
 - Budovanie a zavádzanie rôznych prvkov na uprednostnenie pešej dopravy (pešie zóny, pešie prejazdy, ...)
-

PO 2 Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

□ 2 oblasti:

- Podpora sociálnej infraštruktúry
 - Podpora vzdelávacej infraštruktúry
-

Sociálna infraštruktúra

- ❑ Potreba transformovať spôsob poskytovania sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti = DI
 - ❑ IROP – riešenie priestorových a materiálno-technických podmienok DI
 - ❑ Synergia s OP ĽZ
 - ❑ Investície do budov a materiálno-technického vybavenia
-

Vzdelávacia infraštruktúra

- predprimárne vzdelávanie
 - rozširovanie kapacít MŠ
 - stavebné úpravy budov a materiáľno-technické vybavenie MŠ
 - primárne vzdelávanie
 - zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôľ
 - stavebné úpravy budov a materiáľno-technické vybavenie ZŠ, ktoré sú spojené s procesom výučby jazykov, prírodných a technických vied
 - stredné odborné vzdelávanie
 - podpora a rozvoj COVP
 - stavebné úpravy budov a materiáľno-technické vybavenie SOŠ, ktoré sú spojené s procesom praktického vyučovania
-

PO 3 Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

□ Využitie vnútorného ekonomického potenciálu regiónov

- Podpora priemyselných sektorov zhodnocujúcich domáce suroviny
 - Zhodnocovanie kultúrneho dedičstva s dopadom na rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu
-

Podpora zhodnocovania domácej surovinovej základne

- Potravinársky priemysel
 - výlučne druhovýroba, nie prvovýroba

 - Drevospracujúci priemysel
 - priemyselné spracovanie dreva

 - technologický upgrade + nutné stavebné úpravy
 - systémy manažérstva kvality
 - podpora odbytovej stratégie (regionálne značky kvality) výrobcov
-

Zhodnocovanie kultúrneho dedičstva

- ❑ zhodnocovania kultúrneho dedičstva a obnovy kultúrnej infraštruktúry s previazaním na rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu
 - ❑ stavebné úpravy kultúrnych pamiatok (vonkajšie + vnútorné) a kultúrnych zariadení
 - ❑ nákup materiálneho a technického vybavenia
 - ❑ priestory pre rozvoj nových foriem produktov a služieb vrátane produktov turizmu
-

PO 4 Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie

□ 3 oblasti

- energetická efektívnosť v sektore bývania
 - riešenie potrieb v oblasti vodného hospodárstva
 - opatrenia na zlepšenie mestského prostredia (brownfields, zlepšenie ovzdušia)
-

Energetická efektívnosť

- Zvýšenie energetickej efektívnosti budov na **bývanie**
 - komplexná rekonštrukcia budov vrátane podpory inovačných nízkouhlíkových technológií
-

Vodné hospodárstvo

- Zvýšenie **dostupnosti zdrojov podzemných vôd** pre zásobovanie pitnou vodou
 - Budovanie/rekonštrukcia zdrojov podzemnej vody

 - Zabezpečenie **bezproblémového zásobovania** obyvateľstva kvalitnou **pitnou vodou** a **efektívna likvidácia odpadových vôd** bez negatívnych dopadov na životné prostredie
 - rekonštrukcia prívodov vody, vodovodných sietí a zariadení v obciach,
 - rekonštrukcia stokovej siete a zariadení v obciach,
 - budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie
-

Zlepšenie mestského prostredia

Zníženie znečisťovania ovzdušia emisiami z plošných alebo líniových zdrojov znečisťovania a zabezpečenie dobrej kvality ovzdušia v okolí uvedených zdrojov znečisťovania

- nákup **čistiacej techniky** (?)
 - **zazelenanie miest** (výsadba a regenerácia **izolačnej zelene**)
 - budovanie **záchytných parkovísk** tam, kde sa zavedú pešie zóny
-

Zlepšenie mestského prostredia

Budovanie prvkov **zelenej infraštruktúry** a regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov (brownfields)

- **prirodzené krajinné prvky** ako napr. malé vodné toky, ostrovčeky lesa, živé ploty;
 - **mestské** prvky napr. **zelené** parky, zelené steny a zelené strechy;
 - aktivity v oblasti **dopravnej** infraštruktúry: zelené koridory pozdĺž cyklotrás, zelené steny na protihlukových stenách;
 - **osobitné zberné systémy** na odpadovú a dažďovú vodu;
-

Zlepšenie mestského prostredia

Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry a regenerácia a využitie nevyužívaných objektov a areálov (**brownfields**)

- **multifunkčné zóny**, kde sa preferuje využívanie krajiny;
 - **rekonštrukcia objektov** na ich nové využitie, ktoré má charakter **verejných služieb**, alebo služieb pre občanov (OI, obecné podnikanie, multifunkčných verejných zariadení, administratívnych objektov VS);
 - revitalizácia zanedbaných areálov a priestranstiev a **vytváranie kompaktnej mestskej štruktúry** s prvkami verejnej zelene, izolačnej zelene.
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.1

- **ŠC 5.1.1** Zabezpečenie prístupu k **celoživotnému vzdelávaniu** a rozvoj schopností a kvalifikácie **budúcej pracovnej sily regiónu**
 - Vytvorenie podmienok pre poskytovanie celoživotného vzdelávania s akcentom na podporu **COVP** vrátane zlepšovania kľúčových **kompetencií už na základných školách**
 - Zvýšenie účasti absolventov sekundárneho vzdelávania na pracovnom trhu vytvorením podmienok pre začatie podnikania (budovanie **podnikateľských inkubátorov**)
 - **Zlepšenie postavenia a kvality učiteľov** na sekundárnom stupni vzdelávania vytvorením podmienok pre ďalšie vzdelávanie pedagógov
 - **ŠC 5.1.2** Zosúladenie pracovného a súkromného života zvýšením účastí detí na **predškolskej výchove**
 - MŠ
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.2

□ ŠC 5.2 – Podpora DI

- Vytvorenie takých podmienok, v ktorých väčšina prijímateľov sociálnych služieb využije sociálne služby poskytované v komunite a zotrvanie v domácom prostredí s využitím najmä **terénnej a ambulantnej formy sociálnych služieb**
 - **reprofilizované veľkokapacitné** pobytové zariadenia sociálnych služieb na malokapacitné
 - osobitne intenzívna sociálna a zdravotná starostlivosť pre obyvateľov, pre ktorých iné druhy služieb nie sú vhodné alebo účinné
 - zariadenia podporovaného bývania
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.2

☐ ŠC 5.2 – DI

- Stavebno-technické úpravy budov vrátane energetickej efektívnosti a vonkajších priestorov a modernizácia a nákup materiálneho a technického vybavenia
 - ☐ **Ambulantné** zariadenia
 - ☐ Zariadenia **podporovaného** bývanie
 - ☐ **Reprofilizácia veľkokapacitných** na malokapacitné zariadenia (sociálno-zdravotná starostlivosť)
 - ☐ Modernizácia a nákup **materiálneho a technického vybavenia** a stavebné úpravy vnútorných priestorov pre účely poskytovania
 - **Odborných** činností (sociálne poradenstvo, pracovná terapia, ošetrovateľská starostlivosť v zariadení, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri pracovnom uplatnení, preventívna aktivita a výchova)
 - **Obslužných** činností (stravovanie, ubytovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, užívanie spoločných priestorov)
 - **Ďalších** činností
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.3

- ŠC 5.3 Prispôsobenie cestnej siete potrebám hospodárskeho rastu založenom na endogénnych zdrojoch regiónu a zníženie negatívneho vplyvu dopravy...
 - **Prispôsobenie** komunikácie s nevyhovujúcim štandardom **pre tranzitnú dopravu** modernizáciou ciest II. a III. triedy, tam kde obmedzenie prepravy nie je možné
 - Podpora nových podnikateľských aktivít a zvýšenie kvality života obyvateľov **odklonením tranzitnej dopravy** mimo sídel s husto zastavaným územím
 - Zabezpečenie **konektivity územia** ohrozeného izoláciou investíciami do nevyhovujúcich **mostných objektov**
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.3

□ ŠC 5.3 – príklady aktivít

- budovanie nových úsekov ciest (napr. obchvaty miest a obcí);
 - budovanie a rekonštrukcia úsekov ciest s nevyhovujúcim štandardom pre prepravu tovarov (priemyselné zóny);
 - zvýšenie nosnosti nevyhovujúcich mostových konštrukcií alebo ich výmeny;
 - komplexná hĺbková rekonštrukcia vozovky existujúcich ciest;
 - prestavba komunikácií;
 - budovanie prvkov upokozenia dopravy v sídlach;
 - budovanie inteligentných riadiacich systémov;
 - aktivity zamerané na zmierňovanie negatívnych dopadov.
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.4

- Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov
 - ŠC 5.4 Zabezpečenie udržateľnej **mobility** v regióne **rozšírením účinnosti Integrovaného dopravného systému** Bratislavského regiónu rozvojom infraštruktúry **autobusovej a nemotorovej** dopravy
 - **Zvýšenie obslužnosti územia integrovanou dopravou**
 - **dostupnosť** integrovanej dopravy vybudovaním komplementárnej infraštruktúry naviazanej na koľajovú sieť v regióne
 - dôležitý element **atraktívnosti** VOD
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.4

□ ŠC 5.4- príklady aktivít

- budovanie integrovaných **prestupných terminálov** v blízkosti železničných zastávok vrátane **záchytných** parkovísk
 - budovanie **autobusových integrovaných zastávok** (priestor pre otáčanie, 1-2 parkovacie miesta pre autobus, miesto pre parkovanie bicyklov a osobných vozidiel)
 - vytvorenie **zastávkového informačného systému**
 - modernizácia autobusových **staníc v mestách**
 - budovanie **cyklodopravy** ako súčasti VOD (do najbližšieho vhodného bodu VOD, do 5 - 7 km od zdroja cesty, rozširovanie existujúcich komunikácií a budovaním doplnkovej infraštruktúry - stojany a parkoviská pre bicykle, kryté parkoviská a úschovne bicyklov, budovanie informačných tabúl a stojanov)
 - zavádzanie opatrení **preferencie VOD na križovatkách**
 - rozšírenie **hardvérového vybavenia** (označovače lístkov, predajné automaty, a pod.).
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.5

- **ŠC 5.5 Rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva** v záujme podpory tvorivosti a inovácií v regióne **transformáciou fyzickej infraštruktúry** na dostupný priestor generujúci lokálnu **zamestnanosť** a hospodársky rast
 - Zabezpečenie podmienok pre vznik ponuky prírodných, kultúrnych a kreatívnych produktov a služieb v súčinnosti s aktivitami cestovného ruchu v kultúrno-osvetových zariadeniach

 - Aktivity sú totožné ako v prípade IP a ŠC 3.2
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.5

- ŠC 5.5 = technické pamiatky a kultúrne pamiatky na kultúrno-osvetové zariadenia
 - priestory, ktoré budú ponúkať **zdieľanie poznatkov a zdrojov**, schopné zároveň podporiť rozvoj nezávislých umelcov a mikropodnikov;
 - priestory podporujúce **multidisciplinárne prostredie** umožňujúce kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu klastrovanie s akademickou obcou a súkromným sektorom;
 - **priestory základnej infraštruktúry**, v ktorých môžu umelci a profesionáli v interakcii s publikom rozvíjať svoje aktivity a realizovať tvorivé a umelecké nápady;
 - **ekocentrá**, ktoré budú aktívne prispievať k ochrane životného prostredia a zvelaďovať prírodné dedičstvo regiónu;
 - **priestor pre rozvoj miestnej a regionálnej kultúry**, ktorý prispeje k eliminácii nedostatočného zabezpečenia kultúrnych služieb a prístupu ku kultúre.
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.6

□ ŠC 5.6

■ **Zlepšenie mestského prostredia a zníženie znečistenia ovzdušia**

- Zníženie nadmernej intenzity **hluku** a **znečistenia ovzdušia** v najvyťaženejších častiach mesta
 - dobre navrhnutá a vytvorená sieť verejných priestorov = zdravé mestské prostredie
 - Podpora vyváženého **územného rozvoja** mestských a prímestskými oblasťami
 - **polycentrický rozvoj miest** s cieľom eliminácie preťaženia centier osídlenia
 - tvorba nových maloobchodných, voľnočasových a komunitných priestorov podmienky, ktoré **podporia vznik udržateľných miestnych spoločenstiev atraktívnych pre život** namiesto pôvodného územia jednotného bývania, ktoré nedokázalo poskytnúť takmer žiadne služby
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.6

- ŠC 5.6 – príklady aktivít
 - Adaptácia verejných priestranstiev na multifunkčné a viacgeneračné priestory (trhy, miesta pre voľný čas)
 - Vytváranie priateľského prostredia pre šetrné druhy dopravy (chôdza, bicykel, VOD)
 - Revitalizácia opustených priemyselných oblastí (OI – bytové/nebytové funkcie)
 - Zelená infraštruktúra
 - Navrhovanie bezpečných ulíc pre všetkých užívateľov (chodníky, cyklochodníky, signalizácia pre peších,...)
 - Podporovať rozmanité komunitne orientované centrá v regionálnych rozvojových póloch, s cieľom znížiť závislosť od dopravy
-

PO 5 Bratislavský kraj – IP 5.7

- ŠC 5.7 Zvýšenie **energetickej efektívnosti** budov na **bývanie**
 - zlepšovanie tepelno-technických vlastností stavebných konštrukcií,
 - modernizácia vykurovacích/klimatizačných systémov, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia, výtahov za účelom zníženia spotreby energie,
 - inštalácia systémov merania a riadenia.
-

Implementačný mechanizmus

- RIUS - na úrovni 8 krajov
 - Nástroj implementácie IROP
 - Nástroj integrovaného prístupu – IÚI
 - „Partnerstvo pre RIUS“ – reg., lok.,...
 - Zodpovedné za prípravu a implementáciu RIUS
 - Príprava metodiky - aktuálne
 - Jar 2014
-

Ďakujem za pozornosť.
